

## Rossz gyerekek vagy számkivetettek

## Ők is szeretetre vágynak

Nem voltam éppen magabiztos, amikor a sötétben elindultam a TINTA, a budaörsi Tizenéves Tanácsadó Egyesület által üzemeltetett szállásra. Csak rosszat hallottam erről az intézményről, amelyek alapján lett volna félnyalóm elég.

A környezet, amely elémtáruult nem nyugtatott meg igazán: régi, koszlott felvonulási épület. A rosszul világított folyosó egyik sarkában egy agyonhasznált centrifuga, a másikban ócska mosógép fogadott.

A félhomályban, az egyik sarokban szót a televízió, melynek mindössze egy nézője volt. Az ügyeletes gondnok éppen könyékig merített a felmosóvízbe, majd mentegedőzve fordult hozzám, aki teljesen váratlanul állítottam be a szállásra: holnap kezdődik a meszelés, a rendrakás, ehhez kell ma felkészülnünk.

Aztán csak sikerült leülünk valahova, s akkor elmondta: a fő feladatuk nemcsak az, hogy a problémákkal küzdő gyerekeket észlálásolják, a lényegesnek azt tartják, hogy megtanítsák őket az életre. Arra, hogy a kapott fizetést, hogyan is kell beosztani, vagy ha nincs állásuk, segítsenek szerezni munkahelyet. Állászerző körútjukra el is kísérik őket, s egyengetik útjukat.

Hogy kik is azok, akik ezen a szálláson laknak? A gondoknövel való beszélgetés ideje alatt hazatérnek né-

hányan, akikkel sikerült mindezekről beszélgetni.

Az egyik tizenhét éves fiú — aki nem szégyellte a testén található tetoválásokat — először igen nyeglén válaszolt, de miután a hangulat bensőségesé vált, elmondta, hogy vidékről került ide. Nem volt könnyű az élete a mostohaapja mellett, így aztán rossz társaságba keveredett, ahol nem volt ismeretlen az autópólás és a betörés sem. Előzetes letartóztatásba került, s végül is a pártfogója hozta erre a helyre.

A huszonkét éves Juszina elmesélte, hogy miután meghalt az édesanyja — aki fonodában dolgozott — állami gondozásba került. Miután kikerült az intézetből sok mindennel megpróbálkozott. Dolgozott a sütőiparban is, s így lehetősége nyílt arra, hogy munkásszálláson lakjon. Az állás megszűnt, s vele együtt a szállás is. Így aztán idekerült Budaörsre. Egy cseppet sincs könnyű helyzetben — bár az egyesület foglalkoztatja a műhelyben és így egy kis pénzhez is hozzájuthat —, hiszen most már szinte mindennap várható, hogy megszüli gyermekét. Az egyesület megpróbál abban is segíteni, hogy élet-társával albelethez juthassanak, de — mint tudjuk — manapság ez sem igazán könnyű.

Ákos — Wiskas — tizenhét éves. Egy Békés megyei faluból származik, édesanyja — aki munkanélküli, mert az Orosházi Üveggyárban meg-



Az este a meghitt beszélgetések ideje

szűnt a munkahelye — három gyereket nevel egyedül. A legnagyobbat — Ákóst — arra biztatta, álljon meg a saját lábán. Ő fölött Budapestre. Először csövezett, pedig egy igazán jó szakma várománya volt, majdnem teljesen elvégezte az autófényezői szakmunkásiskolát. Néhány hónappal a vizsga előtt egy csínytevés miatt azonban kutasították az intézményből. Azóta többször kísérelt meg öngyilkosságot, láttam a nyomait a karján — ezt a többi ittlakón is megfigyelhettem —, és elbeszélése alapján sokat ivott, különböző galerik hatása alá került.

A szálláson — bármilyen kezdetlegesek az állapotok — jól érzik magukat. Azt is tudják, hogy néhány hónapon belül javulhat helyzetük, mert az egyesület egy új épületet vásárolt, ami — remélhetőleg — hamar elkészül.

Az itt lakók szinte mindegyike kedvezően nyilatkozott az egyesület hozzáállásáról: arról, hogy igyekeznek megtanítani őket a pénz beosztására, arra, hogyan tárgyaljanak hivatalos ügyekben. Azokon is próbálnak segíteni, akiknek nem sikerül munkát találniuk. Létesítettek egy műhelyt, ahol varrással, fonással, szövással, bőrdíszművészettel hozzájuthatnak bizonyos összeghez.

A kezdeti szorongásom hamarosan elmúlt a gyerekekkel való beszélgetés során. Még az is, aki először fenntartásokkal fogadott, feloldódott, olyannyira, hogy alig tudtuk abbahagyni a beszélgetést. Számomra egyértelműen kiderült: ezeknek a gyerekeknek sincs másra szükségük, mint az anyémeknek: szeretetre és megértésre.

Árpási Mária

## Mérték az etikai kódex

(Folytatás az 1. oldalról)

Petrik János, a KMB hivatalvezetője szintén kitért beszédében a választók felelősségére. Kovács Zoltán, az Alapítvány a választásokért kuratóriumának tagja a választójogi törvény módosító javaslatát vázolta fel a jelenlévők előtt. Ezek egyike arra adna lehetőséget, hogy a külföldön élő, de magyar állampolgársággal is rendelkezők szavazhassanak. A másik elképzelés az, hogy a hazánkban élő kisebbségek — a pártokhoz hasonlóan — listát állíthatnának, s juttathatnák be jelöltjeiket a parlamentbe. A harmadik elgondolás szerint meg kell emelni azt a küszöbértéket, amivel a pártok bekerülhetnek az Országgyűlésbe. A '90-es választások során 4 százalékot kellett ehhez elérnie a pártoknak, amely arányt a módosítás 5 százalékra emelné. Míg 7 százaléka változna az arány abban az esetben, ha a pártok közösen indulnának a megmérettetésen. Természetesen e kérdésekben a parlamentnek kell döntenie. Szó esett a választások technikai

részleteiről, s arról, hogy a szervezők igyekeznek időben felkészülni a jövő tavasszal megtartandó választás lebonyolítására.

Az amerikai előadók elmondották, hogy a választás legalapvetőbb módja annak, hogy az állampolgárok részt vehessenek a kormány munkájában. Mivel az Egyesült Államokban is évről évre csökken a szavazók száma, különféle társadalmi szervezetek, kiadványok, médiák segítik a polgárok tájékozódását. Kidolgoztak egy etikai kódexet, amit a jelölteknek, és a választás többi résztvevőjének be kell tartania. Nagy hangsúlyt helyeznek arra, hogy a lakosság minél objektívebb információkat kapjon a pártokról, a jelöltekről. Hiszen csak úgy választhat, ha ismeri a programokat, az elképzeléseket. A kampányt nyíltan és igazságosan kell végigvinnie a leendő képviselőknek, akik felelősek a saját jelöltetésükkel kapcsolatos történésekért.

A tanácskozás számítógépes bemutatóval zárult.

(J. Sz. I.)

## Falufórum Budakeszin

## Készül a csatornázási terv

Az ígért párbeszéd kissé rövidebbre sikerült a budakeszi falufórumon, köszönhetően az alapos beszámolóknak. Ám így is megismerkedhettek az érdeklődők a község gondjaival, örömeivel, a budakeszi gondolataival.

A megváltozott politikai viszonyok között gyarapodott Budakeszi — mondotta Szemereki Zoltán polgármester előadásában. Jelentősnek ítélte a lokálpatriotizmus szerepét, s melynek erejével sok feladatot oldott meg az elmúlt három évben.

Kőrösiné Merkl Hilda, a kulturális és oktatási bizottság elnöke kiemelte: évtizedek kellene az emberek gondolkodásának megváltoztatásához, s ez az oktatás hosszú távú feladata. A sokszínű iskolarendszer alkalmas arra, hogy a megnövekedett igényeket — vallásos nevelés, alapfokú művészeti nevelés, szakmai oktatás — kielégítse. A községben két középiscola van, a nyolcosztályos Nagysándor József Gimnázium országos beiskolázású intézménnyé vált. Önálló zeneiskola létesült, új általános iskolai szárny épült. A külföldi testvériskolai kapcsolatok évek óta erősödnek. Tanulmánytervet készítettek új óvoda építésére. A művelődési ház és a könyvtár működésének gondjait a község egyesületeinek és köreinek összefogásával kívánják megoldani.

Az egészségügyi és szociális intézményeket nyolcmillió forinttal finanszírozza az önkormányzat. Megoldódott a munkanélküliek jövedelem-pótló támogatása, a gyermeknevelési és a lakásfenntartási támogatás. Önálló rendelőintézet épült, korábban Pilisvö-

rösvárra(!) kellett utazni szakorvosi ellátásért. A helyi rendelőt három magánorvos használhatja térítésmentesen.

Vásárlás és területcsere révén bővítették a sportpályát, így szép sportcentrum alakul ki. Az új családsegítő szolgálat az igények szerint fejti ki tevékenységét, — tájékoztatott Megyeri András, a népjóléti bizottság elnöke.

A beszámolókat követő kérdésekre válaszolva mondta el a polgármester, hogy a továbbiakban naponta ezeröttszáz köbméterrel több vizet kap a falu. Folytatódott — igaz, csak rövid szakaszokon — az útépités. Készülnek a tervek a teljesen csatornázatlan utcák ellátására. Vezetékes gáz a házak nyolcvanöt százalékában van, s újabb nyolcszáz telefonvonalal gyarapodott a falu. A jövő év harmadik negyedében adják át a Budaörsre vezető úton az új Shell-benzinkutat. Gondot jelent a személtérakó hely hiánya, a közbiztonság és a lakásépítési program hiánya.

Megtudtuk, hogy a kárpótlás során, a budapestiek igényei veszélyeztetik a falu érdekeit. A hozzászólók szerint a helyieknek kell visszakapniuk a földeket.

Csutiné Schler Erzsébet főépítész Makkosmária rendezési tervéről elmondotta, hogy ellentétes érdekek érvényesülnek. Makkosmária külterület, a zártkertre vonatkozó építési szabályokat kell figyelembe venni. A jelenlegi háromszázalékos beépítettség csak úgy növelhető, ha a telektulajdonosok vállalják a közművesítés költségeit, önként adnak területet az utak szélesítéséhez.

Kopasz János

## Tessék jönni, kopogtatni

## Nyitott ajtó a választóknak

Katona Tamás országgyűlési képviselői irodáján hétfőn és kedden 12—16 óra között tartanak fogadónapot. A váci városháza első emeleti szobájában Pelli Ilna irodavezető fogadott, amikor idelátogattam. Nem adtam elő semmilyen panaszt, országos ügyekben sem kértem interpellációt a képviselő urat. Inkább az iroda szerepe felől érdeklődtem. Arra voltam kíváncsi, milyen ügyekkel kopogtatnak be mostanában a választók? Milyen kérdésekkel foglalkozik maga a képviselő úr, miben segíti őt az irodavezető? Gondolom, a segítségére szüksége van Katona Tamásnak, aki a képviselőségén túl miniszterelnökségi államtitkár is.

— Kéthavonként igyekszünk találkozni szervezni a választókkal. Olyankor a képviselő úr fogadja itt az embereket — válaszolta Pelli Ilna, aki azzal folytatta, hogy a hetenként kétszeri alkalommal viszont az ő tiszte meghallgatni az idefordulókat. Véleményt, kérést, javaslatot a napi kapcsolatok útján továbbíthat a budapesti titkárságra, de sok mindent maga is el tud intézni.

Van aki személyes sérelmekkel keresi fel az irodát és azok orvoslását kéri. Más, olyan ügyek elintézését kívánja, ami a helyi önkormányzatra tartozik. Gyakorlatilag felismerhetők még a régi reflexek, amikor a képviselő afféle kijáró ember volt, nem országos, átfogó, politikai kérdésekkel foglalkozott. Ilyenkor meg kell magyarázni, hogy hová forduljon az illető, de van amikor az idős emberek helyett el is kell intézni egy-két dolgot. Igen sok munkát jelentettek korábban a képviselő úrnak az úgynevezett honosítási ügyek, melyek súlyos emberi problémáként jelentkeztek. Közismert, hogy sokan települtek át Erdélyből, vagy csak települtek volna, de nehezen sikerült otthonra lenniük kezdetben. Érkeztek a tengeren túli hazatérők, sok gondot okoztak a kárpótlási és a vitás nyugdíjügyek. Sokszor kell megmagyarázni a hozzájuk fordulóknak azt is, hogy bizonyos kérdéseket, például a bírósági ügyekben, a képviselőnek nemet kell mondania, hisz a független bíróságot nem utasíthatná.

A munkanélküliség kezdetekor is volt egy roham. Ám

sajnos, a képviselő kedvéért sehol sem tartanak fent betöltetlen álláshelyeket. Sem ezt, sem lakást nem tudnak szerezni. Ezt nem ígérhetik — jelentette ki az iroda vezetője, aki szerint ritkább eset, bár előfordul, hogy Katona Tamást az országos ügyekre vonatkozó javaslatokkal keresik fel. Ötleketek adnak, s ezeket ő figyelembe veszi, a megfelelő helyre továbbítja. Az ilyen tartalmú beszélgetések egyébként nem csak az irodán hangzanak el közte és a választói között. Rengeteg alkalom kínálkozik rá más-kor is. Események alkalmával Gödre, Szólligetre és Vácra egyaránt meghívják. Beszédet kell tartania ünnepségeken. A Madách-kör elnökeként mint történész tart előadásokat. Kedves dolog egyébként: a helyi lapok szerkesztősegei cikketek kérik tőle, s azt lapzártáiig igyekszik mindig leadni.

A város lakossága tudomásul vette, hogy felkeresheti az irodát. Van aki Budapesten, a Parlamentben fordul hozzá. Megteheti, de aki ide jön, megtakarítja az utazásra forított pénzt és időt. A képviselő úr igen sok segítséget nyújtott az ipari üzemeknek a

privatizációval kapcsolatban keletkező gondjaik során. Köztük a Dunai Cement és Mészműveknek, a Híradástechnikai Anyagok Gyárának, a Húsiipari Vállalatnak, az Izzónak és a Fonó Kft.-nek.

— Nekem volt egy kedvenc témám — említette meg mosolyogva beszélgető partnerem. — az egyik váci kamarakórus tenorját behívták katonának. Pont akkor, amikor Strassburgba utaztak volna szerepelni, s nélküle bajba került volna az együttes. Mindenkit mozgásba hoztunk miatta. Végül kapott egy hónap haladékat a honvédségtől.

— No, akkor hogyan lehetne összefoglalni, hogy mit tudnak itt elintézni, s mivel ne az önkormányzat keressék fel — kérdeztem vendéglátómtól végezetül.

— Ne jelentsük ki kategórikusan, hogy mivel ne keressenek minket az emberek — válaszolta. — Sohasem lehet tudni, mikor indokolt a segítség. Néha még az is jó a gondokkal küzdő embernek, ha valahol kipanaszkozhatja magát. Közben a mi munkátunk segítőt jó ötlet is felbukkanhat.

K. T. I.